

Lausunto vuoden 2024 järjestöavustusten kriteereistä tulevaisuus- ja kehittämislautakunnalle.

Vanhusneuvosto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto koskien vuoden 2024 järjestöavustusten kriteereistä. Lausunnon taustaksi vanhusneuvosto sai kokoukseen 12.4.2023 esittelyn ja kokouksessa käydyn keskustelun pohjalta vanhusneuvoston työryhmä valmisteli lausunnon.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vanhusneuvosto lausuu seuraavaa:

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain (612/2021) 6 § ja 7 § mukaan hyvinvointialueen ja kunnan on tehtävä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Kuntien lisäksi Yhteistyötä on tehtävä julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Lisäksi hyvinvointialueen ja kuntien on edistettävä järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Järjestöjen toiminnalla on suuri merkitys asukkaiden hyvinvoinnille ja sekä vapaaehtoisten toimijoiden että avuntarvitsijoiden kannalta. Järjestöavustuksilla tuetaan toimintaa, joka

1. edistää osallisuutta ja toimintakykyä
2. ennaltaehkäisee yksinäisyyttä ja syrjäytymistä
3. kaventaa väestöryhmien välisiä hyvinvointi- ja terveyseroja
4. lisää vertaistukea ja vapaaehtoistoimintaa
5. on kaikille avointa ja toimii matalan kynnyksen periaatteella

Vanhusneuvosto pitää tärkeänä, että avustuksia jaettaessa on huolehdittava järjestöjen toimintakyvyn ylläpitämisestä. Avustusten määrää nykyiseen verrattuna ei saa alentaa hyvinvointialueen rahoituksessa. Hyvinvointialueen on huolehdittava budjetissaan järjestöjen toiminnan jatkuvuuden turvaaminen.

Järjestötoiminnan kannalta keskeistä on toimintaan käyttökelpoiset järjestöille maksuttomat tilat. Hyvinvointialueen on turvattava järjestöavustuksien tilojen saatavuus osoittamalla järjestöille sopivia tiloja tekemällä yhteistyötä sekä sopimalla kuntien kanssa järjestötilojen käytänteistä.

Vanhusneuvoston mielestä hyvinvointialueen on osattava luottaa järjestöjen tekemään tehtävään. Jokainen rekisteröity yhdistys on itsenäinen toimija ja voi yhdistyslain (503/1989) nojalla tehdä toimintaansa parhaaksi katsomalla tavalla ja valitsemansa kohderyhmään kuuluvien ihmisten parissa.

Vaatimukset sitoutumiseen hyvinvointialueen kanssa tehtävään yhteistyöhön eivät ole tarkoituksen mukaisia erityisesti pienille yhdistyksille. Vanhusneuvostoa lähellä olevilla eläkeläisjärjestöillä ei myöskään ole välttämättä resursseja kuvata konkreettisesti toimintansa vaikuttavuutta.

Vanhusneuvosto huomauttaa, että yhdistykset ovat itsenäisiä toimijoita ja saavat viestiä toiminnastaan parhaaksi katsomallaan tavalla. Järjestöavustuksissa ei vanhusneuvoston mielestä ole kohtuullista vaatia pisteytyskriteeriksi kuulumista esimerkiksi lähellä.fi palveluun.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vanhusneuvoston puolesta,

Olli Männikkö
Puheenjohtaja

Mirja Janerus
1. varapuheenjohtaja

Gustav Båsk
Vanhusneuvoston jäsen